

दुहुँ गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन

२०७७/०७८

दुहुँ गाउँपालिका
हिकिला, दार्चुला
सुदूरपश्चिम प्रदेश
२०७७

दुहुँ गाउँ पालिकाको आर्थिक ऐन २०७७ दुहुँ गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : दुहुँ गाउँपालिका आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको लागि स्थानीय कर तथाशुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम दुहुँ गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्तनाम र प्रारम्भ** (१) यस ऐन को नाम आर्थिक ऐन २०७७ रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७७ साल श्रावण १ गते देखि दुहुँगाउँपालिका क्षेत्रमा लागु हुनेछ ।

२. **सम्पत्ती कर** : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अनुसुची (१) बमोजिम एकिकृत समती कर / घर जग्गा कर लगाईने र असुलउपर गरिने छ ।

३. **भूमिकर (मालपोत)** गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका जग्गामा यस्तो जग्गाको उपभोगका आधारमा अनुसुची (२) बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाईने र असुलउपर गरिने छ । सम्पत्ती कर लगाएको अवस्थामा भूमिकर नलाग्ने ।

४. **घर जग्गाबहाल कर** :

गाउँपालिका क्षेत्रभित्रकनै ब्यक्तिवा संस्थाले भवन घर पसल ग्यारेज गोदाम टहरा टप्पर जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक तवरले बहाल दिएकोमा त्यस्तो बहाल रकममा अनुसुची (३) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाईने र असुलगरिने छ ।

५. **व्यवसाय कर** : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यापार व्यवसायवा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसुची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असुलउपर गरिने छ ।

६. **जडी बुटी कवाडी र जीवजन्तु कर** :

गाउँपालिका क्षेत्र भित्रकनै ब्यक्ति वा संस्थाले उनखोटो जडी बुटी वनकस कवाडी माल र प्रचलित कानुनले निशेध गरेको जिवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जन्तुको हाड सिङ्ग, प्वाख, छाला, जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरे बापत अनुसुची (५) बमोजिमको कर लगाईने र असुलउपर गरिने छ ।

७. **सवारी साधन कर** : गाउँपालिका क्षेत्र भित्रदर्ता भएका सवारी साधनहमा अनुसुची (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइएन छ । र उक्त कर सम्बन्धीत प्रदेशले असुल गरी अन्तर सरकारी वित्तव्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम स्थानीयतहको विभाज्यकोष मार्फत गाउँपालिकाको संचितकोषमा बाँडफाँड गर्ने पर्नेछ ।

८. **विज्ञापन कर** : गाउँपालिका क्षेत्र भित्रहुने विज्ञापनमा अनुसुची (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाईने र असुलउपर गरिने छ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्तव्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम सम्बन्धीत प्रदेशले निर्धारण गरेको विज्ञापन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्यकोषमा राजस्व बाँडफाँड गर्नु पर्नेछ ।

९. मनोरञ्जन कर :

गाउँपालिका क्षेत्र भित्रहुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (८) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असुलउपर गरिने छ । यसरी कर संकलन गर्दा अन्तर सरकारी वित्तव्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम सम्बन्धीत प्रदेशले निर्धारण गरेको मनोरञ्जन कर समेत संकलन गरी प्रदेश विभाज्यकोषमा राजस्व बाँडफाड गर्नु पर्नेछ ।

१०. बहाल विटौरी शुल्क :

गाउँपालिका क्षेत्र भित्रआफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाँट बजार पसल वा सरकारी जग्गामा अनुसूची (९) मा उल्लेख भए अनुसार बहाल विटौरी शुल्क लगाईने र असुलउपर गरिनेछ ।

११. सेवाशुल्क दस्तुर :

गाउँपालिकाले निर्माण संचालन, वा व्यवस्थापन अनुसूची (१०) मा उल्लेखित स्थानीय पुर्वाधार र उपलब्ध गराईएको सेवामा सेवाग्राहि बाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भएअनुसार शुल्क लगाईने र असुलउपर गरिने छ ।

१२. गिट्टी बालुवा ढुंगा खानीउद्योग मा लगाइने कर :

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका गिट्टी बालुवा ढुंगा खानीउद्योग लगाए वापत अथवा उपयोग गरे वापत अनुसूची (११) मा उल्लेखित दरमा पर्यटन प्रवेश शुल्क लगाईने र असुलउपर गरिने छ ।

१३. पर्यटन प्रवेश :

गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र निर्माण गरेका उद्यान, पार्क चिडियाखाना ऐतिहासिक तथा पुरावतात्वीक सम्पदा, संग्रहाल जस्ता सम्पदा उपयोग गरे वापत पर्यटकहरुबाट अनुसूची (१२) मा उल्लेखित दरमा पर्यटन प्रवेश शुल्क लगाईने र असुलउपर गरिने छ ।

१४. कर छुट : यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१५. कर तथाशुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि : यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

दुहुँ गाउँपालिका दार्चुलाको मिति २०७७।०२।०९ मा बसेको राजस्व परामर्श समितिको बैठक द्वारा कार्यपालिका बैठकमा पेश गरेको आ.व. २०७७।०७।८ का लागि प्रस्तावित करको दर ।

अनुसूची-१

१- सम्पति कर, घर कर

क्र.सं.	विवरण	दरता सुल्क रु.	वार्षिक नविकरणदस्तुर रु	जरिवाना दस्तुर	कैफियत
१	छाप्रो, फुसकोछाना भएको कच्ची घर प्रति वर्ष	२०.०			

2	टीन, स्लेटढुङ्गा, टायलको छाना भएको एक मझेलो घर प्रति वर्ष	३०.०			
3	टीन, स्लेटढुङ्गा, टायलको छाना भएको दुई मझेलो घर प्रति वर्ष	६०.०			
4	टीन, स्लेटढुङ्गा, टायलको छाना भएको दुई मझेलो भन्दा बढी घर प्रति वर्ष	१२५.०			
5	RCC घर ४ कोठा सम्मको प्रति वर्ष	१७५.०			
6	RCC घर ४ कोठा देखि १० कोठा सम्मको प्रति वर्ष	२७५.०			
7	RCC घर 10 कोठा भन्दा माथि आवासीय प्रयोजन प्रति वर्ष	३५०.०			
8	RCC घर 10 कोठा भन्दा माथि व्यवसायीक प्रयोजन प्रति वर्ष	६००.०			
९	घरजग्गामा रजिष्ट्रेशन शुल्क	प्रदेशसरकारले तोकेबमोजिम हुनेछ ।			

अनुसूची-२

2- भूमिकर (मालपोत)

1	मालपोत कर खरफागलो १ रोपनी	८.०			
2	मालपोत कर खरफागलो १ रोपनी भन्दा माथि प्रति रोपनि	१०.०			
3	मालपोतकर खेति योग्य जमित ५ रोपनी सम्म	१५.०			
4	मालपोत कर खेतियोग्य जमित ५ रोपनी भन्दा माथि प्रति रोपनि	२०.०			
5	मालपोतकर दार्चुला तिडकर सडकले छोएको १ रोपनि सम्म	२५.०			
6	मालपोत कर दार्चुला तिडकर सडकले छोएकोमा १ रोपनि भन्दा माथि प्रति रोपनि	३०.०			
७	प्रत्येक वर्ष मालपोत नबुझाउने ब्याक्तिलाई प्रति वर्ष ४०% का दरले मालपोत जरिवाना थप्दैलैजाने।				

अनुसूची-३

३- घरजग्गा बहाल कर:-

१	यसगाउँपालिका क्षेत्र भित्र घर, जग्गा, टहरो, छाप्रो, पसल, ग्यारेज, गाडी, मेसिनरी औजार, डोजर लगायत निर्माणका साधन लगायत र अन्य साधनहरू भाडामा लगाएमा भाडा रकमको १०% बहाल कर लगाउने ।
---	--

अनुसूची-४

४- व्यवसाय कर

क्र.सं.	विवरण	दर्ता सुल्क रु.	वार्षिक नविकरणदस्तुर रु	जरिवाना दस्तुर	कैफियत
१.	चिया,नास्तापसल	400	200	100	
२.	किरानापसल, खाद्यान्न पसल	700	400	100	
३.	रेष्टुरेन्ट, होटल, बार	2000	500	100	
४.	खाद्यान्नपसल, किराना पसल र चिया नास्ता समेत भएको पसल	1000	600	100	
५.	घुम्टीपसल (कपडा, भाँडावर्तन, सुनचाँदी, मूर्ती आदि)	500	500	100	
६.	तयारी पोसाक वा काँचो कपडा पसल	1000	600	100	
७.	स्टेसनरी तथा खेलकुद सामग्री पसल	1000	500	100	
८.	मासुपसल	1000	500	100	
९.	बालकाट्ने सैलुन	500	250	100	
१०.	ब्यूटीपार्लर	2000	1000	100	
११.	निर्माण सामग्री पसल	3000	1500	100	
१२.	भाँडापसल	2500	1500	100	
१३.	मोटरसाइकल वर्कसप	2000	1000	100	
१४.	जिप, बस, ट्रक, ट्रेक्टर, वर्कसप	3000	1500	100	
१५.	सामान्य औषधी पसल	1000	500	100	
१६.	ल्याव, एक्सरेसहितको औषधी पसल	3000	1500	100	
१७.	सूनचाँदी पसल (सानो ठुलो)	3000	1500	100	
१९.	मदिरापसल	15000	6000	100	
२०.	सामानको थोक बिक्रेत (गल्ला तथा किराना)	5000	2500	100	
२१.	टेलरीङ्ग पसल	500	250	100	
२२.	निर्माण व्यवसायी (घ) वर्ग	11000	3000	6000	
२३.	निर्माण व्यवसायी (ख) सिफारिस	1000	0	0	
२४.	निर्माण व्यवसायी (क) सिफारिस	1500	0	0	
२५.	ग्रिल उद्योग	3000	1500	100	
२६.	फर्निचर उद्योग तथा व्यवसाय	3000	1500	100	
२७.	खाद्य उद्योग (पाउरोटी, चाउमीन, चाउचाउ)	2000	1000	100	
२८.	लघुजल विद्युत आयोजना प्रति किलो वाट	150	250	100	
२९.	कुटानी पिसानी मिल	5000	2500	100	

३०.	घट्ट १२ महिने	150	50	100	
३१.	घट्ट ६ महिने	75	25	100	
३२.	घट्ट आंशिक रुपमा चल्ले	25	10	100	
३३.	अन्य उद्योग तथा ब्यबसाय	2000	300	100	
३४.	कारोबार थप गर्दा थप गरेको कारोबारको ५० प्रतिशत थप शुल्क लाग्ने ।				
३५	पर्यटन शुल्क	प्रदेश सरकारले तोकेबमोजिम हुनेछ ।			

अनुसूची-५

5- जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर

1	दुहुँ गाउँपालिका भित्रका जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तुमा लाग्ने कर नियमानुसार हुनेछ ।	
---	---	--

अनुसूची-६

6- सवारी साधन कर

१	सवारी साधन कर प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।
---	--

अनुसूची-७

७-विज्ञापन कर

1	होर्डिडबोर्ड तथा भित्ते लेखनको प्रति स्क्वर फुट रु.500/- प्रति वर्षका दरले कर लगाउने।
---	---

अनुसूची-८

८- मनोरञ्जन कर

1	मेला संचालन प्रत्येक पटक	1000			
2	हाईभिजनहल	500			

अनुसूची-९

९- बहाल बिटौरी शुल्क

१	सरकारीजग्गा भोक चलन गरेबापत प्रति रोपनि रु1000 बहाल सुल्क लिईनेछ ।				
२	पटके सवारी	दुहुँ गाउँपालिका भित्रका पटके सवारी र पार्किडमा लाग्ने शुल्क नियमानुसार हुनेछ।			
३	पार्किड शुल्क				

अनुसूची-१०

१०- सेवा शुल्क

क्र.सं.	विवरण	नयाँ करको दर रु.	वार्षिक नविकरणदस्तुर रु	जरिवाना दस्तुर	कैफियत
१.	अचल सम्पत्ति मुल्याङ्कन				
१.१	मुल्याङ्क अंकको रु १ लाख सम्म	०.२% ले हुन आउनेरकम			
१.२	रु १००००० देखी ५००००० सम्म	२००			
१.३	रु ६००००० देखी १०००००० सम्म	५००			
१.४	रु ११००००० देखी माथि	०.२%ले हुन आउने रकम			
२	नागरिकताको सिफारिस				
२.१	बशंजको नागरिकताको सिफारिस	१००			
२.२	बैवाहिक अङ्किकृत नागरिकताको सिफारिस	२००			
२.३	नागरिकता प्रतिलिपि	२००			
३	मालपोत सिफारीस				
३.१	जग्गाधनी पुर्जाको प्रतिलिपी	२००			
३.२	कित्ताकाट	३००			
३.३	चार किल्ला प्रमाणित	२००			
३.४	घरपाताल	२००			
३.५	मरुवाको सरुवा/नामसारि	३००			
३.६	जग्गाधनी पुर्जामा घर कायम	३००			
३.७	जग्गाधनी पुर्जामा फोटो टाँस	२००			
३.८	जग्गाहकदार/हकवाला	३००			
४	दलित, अपांग, अल्पसंख्यक र एकल महिलाका लागि सिफारिस शुल्कमा ५०% छुट				
५	योजना सिफारिस				
५.१	सम्झौता, प्रथम किस्ता पेशिक र खाता सञ्चालन एउटै सिफारिस	पाँच लाख सम्म १००, पाच लाख देखि वीस लाख सम्म २०० वीस			

५.२	अन्तिम भुक्तानि	लाख देखि पचास लाख सम्म 300 र पचास लाख देखि माथि			
५.३	धरौटीर खाता बन्द	400 सिफारिस दस्तुर			
६	अन्य सिफारिस (उल्लेखित भन्दा बाहेकका)	150			
7	नयाँ मदिरा पसल अनुमति सिफारिस	5000			
८	मदिरा पसल नविकरण सिफारिस	3000			
9	प्रमाणित नेपालको प्रयोजन	100			
१०	प्रमाणित बैदेशिक प्रयोजन	500			
11	निवेदन दस्तुर	15			
१२	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि	200			
13	व्यक्तिगत घटना दर्ता विलम्ब शुल्क	100			
१४	काउन्सिल प्रमाणिकरण	200			
15	गैरसरकारी संस्था सिफारिस	1500	500		
१६	अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था सिफारिस	2500	1000		
17	क्लव दर्ता	500	200		
१८	अन्य संघ संस्था दर्ता सिफारिस	600			
19	अन्य संघ संस्था दर्ता	1000	500		
२०	ब्यवसाय सम्बन्धी सिफारिस	300			
21	विद्युत जडानको लागी सिफारिस	300			
२२	घरको नक्सा पास (DarchulaTinkar Road आसपास)	५/-वर्गफुट			
23	घरको नक्सा पास (DarchulaTinkar Road आसपास बाहेक)	३/-वर्ग फुट			
२४	सर्जमिन मुचुल्का गरेको	100.0			
25	परामर्श सेवा दर्ता सिफारिस	2000.0			
२६	पशु व्यवसाय फर्म दर्ता	500.0			
27	कोचिड सेन्टर/ट्युसन सेन्टर	2000.0	1000	100	
28	न्यायिक समितिमा उजुरी दर्ता दस्तुर	100.0			
29	मिलापत्र	1500.0			
30	लिखत प्रतिलिपि प्रतिपाना	20.0			
31	टेलिफोन/नेटवर्कको टावर	15000.0			
32	बोर्डिङ्ग स्कूल अनुमति	10000.0			

33	बोर्डिङ्ग स्कूल कक्षा बृद्धि	10000.0			
34	बोर्डिङ्ग स्कूल ठाउँ सारी	5000.0			
35	बोर्डिङ्ग स्कूल वार्षिक कर(आधार भुत तह)	3000.0			
36	बोर्डिङ्ग स्कूल वार्षिक कर (माध्यमिक तह)	6000.0			
37	मार्गसिट प्रमाणपत्र प्रतिलिपि प्रमाणीत	200.0			
३८	लघुवित्त कम्पनी वार्षिक कर	5000.0			
३९	सहकारी संस्थाको वार्षिक कर	500.0			
४०	बैंकतथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (क वर्ग)	15000.0			
४१	बैंकतथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (ख वर्ग)	10000.0			
४२	बैंकतथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (ग वर्ग)	7000.0			
४३	बैंकतथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (घ वर्ग)	5000.0			
४५	खानेपानी प्रति धारा	मासिकरु १०			
४६	दण्ड जरिवाना	नियमानुसारहुने			
४७	उपरोक्त करका दरहरु बाहेक छुट हुन गएका शीर्षकहरुको हकमा गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यूको निर्णयानुसार हुनेछ ।				

अनुसूची-११

११- गिट्टी, बालुवा, ढुङ्गा, खानी उद्योग आदि

१	गिट्टी, बालुवा, ढुङ्गा, स्लेट, चुनढुङ्गा, खरीढुङ्गा, अभ्रख, खानी उद्योग, दहत्तर बहत्तरमा प्राकृतिक स्रोत करको दर प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।
२	पर्वतारोहण, राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तु आरक्षतथा संरक्षण क्षेत्रको प्रवेश शुल्क निर्धारण र संकलन नेपाल सरकारले व्यवस्थागरेबमोजिम हुनेछ ।